

23.1.2014

Dnro 8/2014

Maa- ja metsätalousministeriö
PL 30
00023 VALTIONEUVOSTO
kirjaamo@mmm.fi

LAUSUNTO KALASTUSLAIN KOKONAISUUDISTUKSESTA

Maa- ja metsätalousministeriössä on valmistunut esitys kalastuslain kokonaisuudistukseksi. Uudistuksella pyritään järjestämään kalavarojen ekologinen, taloudellinen ja sosiaalinen kestävä käyttö nykyistä paremmin. Lain tavoitteena on turvata kalojen luontainen elinkierto ja lisääntyminen mahdollistamalla välttämättömien kalastusrajoitusten ja muiden toimenpiteiden toteuttaminen. Lailla pyritään luomaan hyvät edellytykset kaupalliselle ja vapaa-ajan kalastukselle.

Kalavarojen käyttö ja hoito perustuisi nykyistä laadukkaampiin valtakunnallisiin ja alueellisiin hoitosuunnitelmiin, joiden perustana olisivat riittävän suuret vesialueet, tutkitun tiedon hyödyntäminen ja osallistava prosessi. Alueelliset suunnitelmat yhteensovitetään naapurialueiden suunnitelmien ja valtakunnallisten suunnitelmien kanssa. Suunnitelmilla olisi nykyistä suurempi sitovuus suhteessa kalastusoikeuden haltijoihin.

Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry kannattaa kalastuslain kokonaisuudistusta. Uudessakin laissa tulee kalavesien omistajilla olla valta päättää kalastuksen järjestämisestä. MMM:ssä valmistunut pohjaesitys uudeksi kalastuslaiksi on pääpiirteissään kannatettava.

MTK esittää lakiesitykseen seuraavat muutosehdotukset:

- 1. MTK katsoo, että lakiesityksen 18 §:n mukainen alueellinen lupa kalastusopastointiaan tulee poistaa.** Ko. säännös tuli pari vuotta sitten nykyiseen kalastuslakiin huonon ja hyvin poliittisen valmistelun myötä. Toissijaisesti kalenterivuositaisen luvan tulee olla vähintään 500 euroa.
- 2. Lakiesityksen 49 §:n mukaan vain kaupalliseksi kalastajaksi rekisteröitynyt kalastaja saa käyttää yli 300 m pitkää verkkojataa; se tarkoittaa n. 6-7 verkkoa. MTK katsoo, että määrä tulee nostaa ainakin 400 metrin verkkojataan.**
- 3. Lakiesityksen 78 §:n mukaan siirryttäisiin yhden kalastuskortin malliin, jonka mukaan yhdellä maksullisella luvalla saisi kalastaa koko maan alueella. Luvan hinta olisi kaikille kalastajille sama. Kalastonhoitomaksu olisi 35 euroa kalenterivuodelta, 10 euroa seitsemältä vuorokaudelta tai 5 euroa yhdeltä vuorokaudelta. Esitys on tältä osin väärä ja perustuslain vastainen, sillä silloin sekä kalaveden omistaja että muu toisen omaisuutta käyttävä kalastaja maksaisi saman maksun. MTK katsoo, että muun kalastajan maksun tulee olla 2-3 -kertainen vesienomistajan maksuun verrattuna.**

4. Lakiesityksessä ehdotetaan läänikohtaisen maksullisen viehekalastusluvan laajentamista koskemaan koko maata: yhdellä luvalla saisi kalastaa yhdellä vieheellä koko maan alueella. Ministeriön tulee paremmin selvittää ko. muutoksen perustuslainmukaisuus ja muutoinkin esitetyn muutoksen tarkoituksenmukaisuus. **MTK katsoo, että lakiuudistuksen yhteydessä nykyinen läänikohtainen viehekalastuslupa tulee muuttaa maakuntakohtaiseksi viehekalastusluvaksi.**
5. MTK on Kalatalouden keskusliiton kanssa samaa mieltä lakiesityksen 81 §:n mukaisesta kalastonhoitomaksun käyttösäännöksestä. Kalatalouden keskusliitto toteaa lausunnossaan: "Lakiehdotus johtaa vesienomistajien näkökulmasta kahden tulolähteen yhdistämiseen. Nykytilassa vesienomistaja saa osuuden kalastuksenhoitomaksuvaroista ja lisäksi viehekalastusmaksuvarat jaetaan kokonaisuudessaan (tietyillä kuluverillä vähennettyinä) omistajille. Kun viehekalastusmaksut kuuluvat itsestään selvästi omistajille, on omistajan asema turvattu. Ehdotettu laki muuttaa tilannetta sillä tavalla, että omistajakorvaukset mainitaan vain muiden joukossa yhtenä kohteena, johon maksuvaroja käytetään. Omistajakorvauksiin käytettävä osuus tai määrä maksuvaroista ei ole määritelty. Tämä osuus pitää ehdottomasti kirjoittaa lakiin, jotta vesienomistajien perustuslaillinen omaisuudensuoja olisi turvattu. Osuuden tulisi olla vähintään 50 % maksukertymästä, jotta pysytään samassa suhteessa kuin nyt. Tämä tulos saadaan laskemalla se osuus kalastuksenhoitomaksun ja viehekalastusmaksun yhteiskertymästä, joka nykytilassa maksetaan omistajille. Muistutamme, että viehekalastuksen maksullisuus oli aikanaan ehdoton edellytys, että viehekalastus voitiin yleiskalastusoikeuksiin lisätä omistajien omaisuudensuojaa loukkaamatta. Näin ollen ei ole perustuslain mukaista avoimesti tai peitellysti vähentää omistajien oikeutta korvauksiin vesialueidensa käytöstä yleiskalastukseen." **MTK katsoo, että omistajakorvauksiin käytettävä osuus kertyneistä kalastonhoitomaksuvaroista tulee laissa selkeästi määritellä ja sen osuuden tulee olla vähintään 50 % kertyvistä varoista.**

Helsingissä tammikuun 23. päivänä 2014

MAA- JA METSÄTALOUSTUOTTAJAIN KESKUSLIITTO MTK RY

Antti Sahi
Toiminnanjohtaja

Markku Tornberg
Johtaja